

Kommentarer till prognosen över beslut och utbetalningar för Socialfonden 2014 - 2020 23 oktober 2020

Prognosen görs med grund i de ramar och villkor för anslag och bemyndiganden som ges i Svenska ESF-rådets regleringsbrev. I denna prognos ingår också React-EU enligt antagande i budgetpropositionen för budgetår 2021.

Utgifter

I prognosen ingår tidigare omfördelning av medel från programområde 2 till programområde 1 kopplat till COVID-19. Enligt förändring i Förordning (EU) nr 1303/2013 fick medlemsstaterna under programmeringsperioden överföra 4% av anslaget från och med den 1 februari 2020 av programbudgeten till en annan prioritering av samma fond för samma program. Det gav 297 miljoner kronor. Utlysningen "Kompetensutveckling för permitterad, varslad och anställd personal inom ekonomiskt utsatta branscher" gjordes och 61 ansökningar på närmare 775,7 miljoner kronor inkom. Totalt godkändes 22 ansökningar till 299,8 miljoner kronor. I denna utlysning krävdes ingen medfinansiering, vilket kan ha bidragit till den stora ansökningsvolymen.

Av beslutsprognosen framgår att till och med 30 september 2020 var 8,054 miljarder kronor intecknade. Det är en ökning från föregående prognos med 103 miljoner kronor.

Av de planerade 1,98 miljarder kronor för 2020 har intecknats 1,1 miljarder kronor till och med 30 september. Av programmets totala ram återstår 885 miljoner kronor. Av bifallsramen för 2020 återstår 875 miljoner kronor vilka planeras att intecknas under de sista tre månaderna av året. Myndigheten planerar att inteckna återstående medel av totala bifallsramen men det är ganska stor osäkerhet hur efterfrågan på ESF-stöd blir. Detta kan påverka redovisade siffror i prognosen väsentligt vid åretsslut vilken i sin tur påverkar beställningsbemyndigande för 2021. Ingående åtagande 2021 kommer att påverkas beroende på hur mycket medel som intecknas sista tre månaderna av året.

Enligt antaganden i budgetpropositionen för 2021 saknas i princip utrymme för nya åtaganden inom programområden 1, 2 och 3. Utifrån det blir 2020 sista året att fatta nya beslut inom programområde 1, 2 och 3.

React-EU finns med i den här prognosen utifrån antaganden i budgetpropositionen 2021 där det framgår att nya åtagande under 2021 uppgår till 1 511,7 miljoner kronor. Resterande belopp 1 122,3 miljoner kronor har lagts på år 2022 i prognosen. Den totala ramen för React-EU uppgår till 2 634 miljoner kronor. Även ramanslag för React-EU fördelas enligt budgetpropositionen 2021; 434 miljoner kronor 2021, 1,1 miljarder kronor 2022 och 1,1 miljarder kronor 2023. Verksamheten inom React-EU kommer att pågå till och med 31 december 2023. Vi vill redan nu peka på att vi kommer att behöva ett anslag för att göra de sista utbetalningarna för React-EU år 2024 även om det inte ingår i denna prognos.

Utfallet av anslagspost 2 ligger över ap.2 i bemyndiganderam. Det beror på att utbetalningsvolymerna inom programområde 3 har varit låga. Enligt prognos ligger totala återstående åtagande inom bemyndiganderamen, under förutsättning att utbetalningsvolymerna och återflödena inte avviker i någon stor grad. Vi kommer begära omdisponering av medel från ap.1 till ap.2.

Anslagspost 3 ligger enligt prognosen på 250,5 miljoner kronor, vilket är över tilldelade medel enligt ramanslag 246,5 miljoner kronor. Vi kommer begära omdisponering av medel för ramanslag från ap.1 till ap.3.

Som det framgår av prognosen kommer vi inte att använda alla medel inom programområde 1 och programområde 2 av den totala finansplanen.

Under förutsättning att kvarvarande 875 miljoner kronor av årets bifallsutrymme intecknas kommer 689 miljoner kronor inte att kunna användas. Det beror på en låg beslutstakt över åren i programmet som leder till att beslutsnivåerna i programmets avslutningsfas ännu inte intecknas mot totala finansplanen. Vi har inte överintecknat programmedel för delen av förväntat återflöde för att hela finansieringsplanen ska kunna rekvideras från Kommissionen. Vi hade nästan två miljarder kronor kvar att inteckna sista året av programmet vilket i sin tur begränsar överinteckning på grund av tilldelad bifallsram enligt regleringsbrevet samt att efterfrågan på ESF-stöd har varit låg utifrån statistik för nyttjande av bifallsramar över år.

Det har inneburit att återflödet för programområde 1 nu beräknats till 15 procent i de pågående projekten, istället för som tidigare 25 procent. För de projekt i programområde 1 som ännu inte beslutats antas att återflödet blir 15 procent. För programområde 2 är antagandet om ett återflöde på 10 procent istället för tidigare 15 procent. Beräkningarna för programperioden 2014 – 2020 är mycket osäkra på grund av återflöde.

Under samma förutsättning att vi intecknar kvarvarande 875 miljoner kronor, men med beräkning av återflöde på 25 respektive 15 procent kommer istället 988 miljoner kronor inte kunna användas.

Det finns stor osäkerhet i prognosen för inteckning av kvarvarande medel.

I beräkningarna av anslaget har hänsyn tagits till lägre återflöde mot föregående prognos på grund av att prognoserna, som beräkningarna bygger på genomsnittliga utbetalningar, återflöden och beslut, men eftersom osäkerheterna är så stora och bemyndigandet utgör ett tak som inte får överskridas behövs en marginal. Det finns osäkerhet i vilken grad projektägaren kommer att nyttja beviljat stöd.

Till och med 30 september låg årets utbetalningar på 820 miljoner kronor. Utbetalningar har påverkats av det rådande läget i Sverige till följd av COVID-19. Utbetalningar har under året varit lägre än planerat. Det beror på att planerade aktiviteter i projekten inte har kunnat genomföras. Årets planerade utbetalningar har justerats nedåt mot föregående prognos och beräknas uppgå till 1,174 miljarder kr vilken genererar en minskning med ca 100 miljoner kronor mot föregående prognos.

Beloppen för programområde 1 och programområde 2, 2021, 2022 och 2023 minskas mot föregående prognos, med 157, 220 och 202 miljoner kronor per respektive år. Utbetalningsprognos för 2020 är lägre mot totala anslagsramen med 277 miljoner kronor, för anslag 1:6.

Totalt utbetalt belopp till och med 30 september uppgår till 4 800 miljoner kronor, varav 1,73 miljoner kronor utgörs av utbetalda, ännu ej avräknade förskott. Utbetalningsvolymen är fortsatt låga och ligger på 54 procent av total ram.

Eftersom det handlar om projektverksamhet och inte exempelvis löpande, kontinuerlig verksamhet, måste påpekas att prognoserna över beslut och utbetalningar innehåller betydande osäkerheter, framförallt nedbrutna per anslagspost, men också på anslagsnivå. Det är ytterst svårt att förutsäga de skiftande omständigheter som kan uppstå i och kring projekten, vilka får återverkan på beslut, utbetalningar och återflöden.

Inkomster

Totalt uppgår de hittills gjorda inbetalningarna från kommissionen till 4,24 miljarder kronor, varav inbetalt 989 miljoner kronor under 2020. Inbetalningar avser förskott i mars och april på 118,7 respektive 117,2 miljoner kronor, samt inbetalning i maj 752,9 miljoner kronor enligt utgiftsdeklaration som lämnades in till Kommissionen i april i år. Jämfört med prognosen i juli 2020 så är beloppet i utgiftsdeklaration som skickats och betalats in från Kommissionen samma. Prognos för utbetalningar är högre för 2021–2023 mot prognosen i juli 2020 på grund av att React-EU räknats med.

Ingen utgiftsdeklaration är inplanerad att skickas till Kommissionen resten av året.

Prognosen för inbetalningar 2021–2024 baseras på prognosen för beslut och utbetalningar som omfattas av samma osäkerheter. Dessutom innebär omräkningskursen från kronor till euro en betydande osäkerhet. Sammantaget innebär detta att prognosen har betydande osäkerheter. 2020 är sista året i det operativa programmet att fatta nya beslut inom programområde 1, 2 och 3.

React-EU finns med i den här prognosen utifrån antaganden i budgetpropositionen 2021 där det framgår att nya åtagande under 2021 uppgår till 1 511,7 miljoner kronor. Resterande belopp, 1 122,3 miljoner kronor av totala ramen för React-EU, 2 634 miljoner kronor, har lagts på år 2022 i prognosen.

Medfinansiering

Till och med 30 september 2020 har beslutats om 5,2 miljarder kronor i projektmedfinansiering. En ökning med 100 miljoner kronor från föregående prognos. Merparten av medfinansieringen kommer från kommunerna och Arbetsförmedlingen, vilka svarar för 37 respektive 27 procent av den beslutade medfinansieringen. 14 procent av medfinansieringen kommer från den landstingskommunala sektorn och 15 procent från privat sektor. Den beslutade medfinansieringen från Försäkringskassan uppgår till drygt 92 miljoner kronor, vilket motsvarar 2 procent av den totala beslutade medfinansieringen.

Av den hittills godkända medfinansieringen på ca. 3 miljarder kronor kommer 36 procent från kommuner och 31 procent från Arbetsförmedlingen. Den godkända privata medfinansieringen ligger på 430 miljoner kronor, vilket motsvarar 15 procent av den godkända medfinansieringen. Godkända medfinansieringen från Försäkringskassan är liten, 44,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,5 procent av hela den godkända medfinansieringen. De låga medfinansieringsnivåerna från Försäkringskassan syns också i annan uppföljning, där antalet deltagare från målgrupper med ersättning från Försäkringskassan är lågt.

Återkrav

Fram till och med 30 september 2020 hade beslut tagits om att återkräva 21,56 miljoner kronor av de utbetalda ESF-medlen. Av dessa hade 96,7 procent, 20,84 miljoner kronor, återbetalats.